

Muzikaal klassiek erfgoed van Curaçao

De nieuw uitgebrachte cd 'Ne m'oubliez pas! Classical piano and chamber music from Curaçao'.

Vastgelegd op nieuwe cd-opname: Ne m'oubliez pas!

Ter viering van haar 12,5-jarig bestaan, heeft de Palm Music Foundation het initiatief genomen tot de opname van een unieke cd met de titel 'Ne m'oubliez pas! Classical piano and chamber music from Curaçao'. Deze bij het label Zefir Records uitgegeven cd bevat een unieke collectie van composities die geschreven werden als 'muziek om naar te luisteren en om bij te mijmeren'. Het gaat om composities voor piano en ook voor piano en viool van de Curaçaose componisten Jan Gerard Palm (1831-1906), Jules Blasini (1847-1887), Joseph Sickman Corsen (1853-1911) en Miguel Senior (1877-1975). Veel van de bijzonder aansprekende composities op deze nieuwe cd zijn al meer dan 100 jaar niet meer uitgevoerd op Curaçao. Vandaar de titel: Ne m'oubliez pas! (Vergeet me niet).

DOOR JOOP HALMAN

Het voorblad van de partituur met de pianobewerking van 'Otello' van Joseph Sickman Corsen.

Componist en patriarch Jan Gerard Palm met drie van zijn muzikale kleinzonen. Vlnr. Rudolf Palm, John Palm en Jacobo Palm.

De uitvoerende musici op de cd zijn de Georgische pianiste Ketevan Sharumashvili (www.ketisharu.com) en de in Palermo wonende Nederlandse violist Jeroen Dupont (jeroendupont.nl). Dupont bespeelt een zeldzame, door Giovanni Battista Grancino in 1714 vervaardigde viool van uitzonderlijke kwaliteit. Beide bijzonder getalenteerde musici hebben diverse eerste prijzen gewonnen op internationale klassieke muziekconcoursen. De vaak virtueuze werken op deze cd worden door hen met

buitengewoon veel elan uitgevoerd.

Jan Gerard Palm

Jan Gerard Palm (Curaçao, 1831-1906) wordt algemeen beschouwd als de grondlegger van de Curaçaose klassieke en geschreven salonmuziek. Als patriarch heeft Jan Gerard Palm ervoor gezorgd dat in de Curaçaose muziektuin de Palmen steeds welig zijn blijven opschieten met componisten zoals Rudolf Palm (1880-1950), John Palm (1885-1925), Jacobo Palm (1887-1982) en Toni Palm (1885-1963). Ook zij zorgden er vervolgens weer voor dat de mu-

zikaal fakkelt werd overgedragen aan jongere generaties van de familie Palm en aan talentvolle leerlingen zoals Albert Palm (1903-1958), Edgar Palm (1905-1998), Wim Statius Muller (1930-2019) en Robert Rojer (1939).

Al op jonge leeftijd gaf Jan Gerard Palm leiding aan diverse muziekgezelschappen. In 1859 werd hij aangesteld als kapelmeester van de toenmalige Schutterij. Palm was ook organist. Van 1865 tot 1885 in de Nederlands Hervormde Israëlitische Gemeente Emanu-El (de Tempel), van 1889-1901 in de Fortkerk en van 1864-1871 bij de Vrijmetselarsloge Igualdad. Vanaf 1895 is hij ook enige jaren organist geweest in de Israëlitische Gemeente Mikvé Isarél (de Snoa).

Als musicus kan Jan Gerard Palm worden gekenmerkt als veelzijdig. Zo speelde hij piano, orgel, luit, klarinet, dwarsfluit en mandoline. Als componist was Palm vaak vooruitstrevend en niet bang om een voor zijn tijd ongewoon akkoord te schrijven. Het unieke van zijn creatieve talent was zijn vermogen om delicate gevoeligheid en krachtige vitaliteit te combineren. Zijn walsen en mazurka's laten een rijk gebruik van harmonische variaties zien. Zijn polka's, marsen en galop omhullen zijn flamboyante levensstijl. De ritmes die hij schreef voor elk van zijn dansa's zijn typisch complex, erg creools en sensueel. In de overwegend preutse 19e eeuw was hij de enige componist die het aandurfde gepassioneerde tumba's te schrijven. Naast dansmuziek

schreef Palm ook grotere werken voor orkest, en voor piano en viool, marsen en enkele stukken voor diensten in de synagoge, de protestantse kerk en de Loge. De fantasieën voor piano en viool van hem die op de cd staan, beleefden hun première op 25 januari 1885 tijdens een concertuitvoering in de Fortkerk op Curaçao. Over deze composities werd in de toenmalige *Curaçaosche Courant* geschreven dat '... stijl, smaak en arrangement niets te wensen overlaten en de daarin voorkomende verrassende overgangen een voortreffelijk effect bewerkstelligen'. In deze recensie werd Palm ook de 'beste musicus genoemd die Curaçao voortgebracht heeft'.

Jules François Blasini

Jules Blasini (Curaçao, 1847-1887) werd op Curaçao geboren als zoon van Maria Elizabeth Leon en de uit Corsica afkomstige Jean Blasini. De vader van Jules Blasini was consul voor Frankrijk op Curaçao. Jules Blasini is ongetwijfeld een van de meest begaafde leerlingen geweest van Jan Gerard Palm. De Curaçaosche Courant maakt op 21 maart 1863 melding van een pianoconcert van de zestienjarige Blasini. Vanwege het grote succes, werd dit concert in hetzelfde jaar nog diverse malen herhaald. Op aanbeveling van graaf Félix Baciocchi, de directeur van het theater aan het Franse hof van keizer Napoleon III, werd Blasini in 1865 toegelaten tot het Conservatorium in Parijs. Hij kreeg daar les van Georges Mathias, die zelf weer een leerling was van de Frans-Pool-

se componist Frédéric Chopin. Uiteindelijk keerde Blasini terug naar Curaçao waar hij een gevierd pianist werd, bekend om zijn uitstekende pianotechniek en zijn uitvoeringen met virtueuze werken van componisten uit de romantische school. Ook was hij in 1878 een van de oprichters van het eerste symfonieorkest op Curaçao waarin hij de pianopartijen voor zijn rekening nam.

Blasini ontwikkelde zich ook tot een getalenteerd componist. Zijn composities getuigen van een bijzonder verfijnde smaak, een subtiel gehanteerd ritme en een romantische inslag. Op de uitgebrachte cd zijn drie van zijn composities te beluisteren. Dat zijn de danza 'Por qué no?' (Waarom niet?) de wals 'El Ramo de Mil flores' (een tak met wel duizend bloemen) en een adagio, 'Ne m'oubliez pas!' (Vergeet me niet!), een ontroerend mooie compositie van hem.

Een openbaar concert in Punda in de negentiende eeuw op Curaçao.

Joseph Sickman Corsen

Joseph Sickman Corsen (Curaçao, 1853-1911) heeft naam gemaakt als dichter en als componist. 'Shon Jo', zoals zijn vrienden hem noemden, gaf zijn eerste pianorecital toen hij nog maar dertien jaar oud was. Naast piano speelde Corsen ook orgel en gitaar. Vanaf 1885 tot aan zijn overlijden in 1911, was hij organist in de Nederlands Hervormde Israëlitische Gemeente Emanu-El (de Tempel). Samen met Ernesto Römer nam Corsen het initiatief tot het oprichten van het weekblad 'Notas y Letras'. Dit culturele weekblad dat in de periode 1886-1888 op Curaçao werd uitgebracht, genoot bekendheid in het gehele Caribisch gebied. Schrijvers, dichters en componisten uit Venezuela, Puerto Rico, Colombia, Santo Domingo en Curaçao publiceerden hun gedichten, novelles en

composities in dit weekblad. Corsen is bekend geworden met zijn gedicht 'Atardi' dat hij schreef in het Papiaments. Atardi is het oudste bewaard gebleven gedicht in het Papiaments. Jacobo Palm (1887-1982) toonzette dit gedicht van Corsen later op muziek. Naast dichter kan Corsen ook worden beschouwd worden als een van de grootste pianovirtuozen en getalenteerde componisten die Curaçao heeft voortgebracht. Net als zijn gedichten, hebben veel van zijn composities een sterk romantische inslag. Op de cd zijn drie virtueuze werken van hem te beluisteren. Corsen schreef zijn compositie 'Oranje Nassau' naar alle waarschijnlijkheid ter gelegenheid van de aankomst in 1884 van het stoomschip de 'Oranje-Nassau' op Curaçao. Het betekende het begin van een regelmatige stoombootverbinding, dat indertijd uitbundig werd gevierd op Curaçao. Dit stoomschip strandde overigens in 1906, tijdens een zware storm, vlak voor de kust bij Koraal Spucht. Als scheepswrak is de Oranje-Nassau tegenwoordig een geliefd duikobject voor snorkelaars. Op de cd zijn van Corsen ook zijn capriccio 'Al la Sombra' en de 'Fantasie opus 33' opgenomen. Deze fantasie is gebaseerd op de opera 'Otello' van Verdi. De opera Otello ging in februari 1887 in première in Milaan. Corsen publiceerde zijn pianobewerking niet lang daarna, in januari 1888. Hieruit blijkt hoe goed Corsen op de hoogte moet zijn geweest van belangrijke nieuwe culturele evenementen die plaatsvonden in Europa. Het

laat ook zien dat hij meteen besefte dat 'Otello' een muzikaal hoogtepunt in Verdi's oeuvre zou worden.

Miguel Ezebilio Senior

Miguel Senior (Curaçao, 1877 - Dominicaanse Republiek, 1975) is een van de meest getalenteerde pianisten die Curaçao heeft voortgebracht. Na zijn opleiding aan het conservatorium gaf hij recitals op alle bekende concertduikobjecten voor snorkelaars. Op de cd zijn van Corsen ook zijn capriccio 'Al la Sombra' en de 'Fantasie opus 33' opgenomen. Deze fantasie is gebaseerd op de opera 'Otello' van Verdi. De opera Otello ging in februari 1887 in première in Milaan. Corsen publiceerde zijn pianobewerking niet lang daarna, in januari 1888. Hieruit blijkt hoe goed Corsen op de hoogte moet zijn geweest van belangrijke nieuwe culturele evenementen die plaatsvonden in Europa. Het

typeerde de composities van Miguel Senior als volgt: „Senior writes in uncommon keys and modes and employs tight periods and structures. His dynamic notation reveals genuine expression. In multiple instances he develops an elaborated Left Hand. In short, this is pianistic writing of high level.”

De cd bevat drie composities van Miguel Senior, zijn valse 'Bambán Curiel' en 'Lottie' en zijn schottische 'Grecia y Luz Maria'.

De Palm Music Foundation

De Palm Music Foundation (www.palmmusicfoundation.com) heeft ten doel het bevorderen van de bekendheid van de Curaçaose klassieke en geschreven salonmuziek. Dit doet zij door het opsporen en laten digitaliseren van de handgeschreven partituren van Curaçaose

componisten, het schrijven en uitbrengen van vakinhoudelijke publicaties, het geven van lezingen, het uitbrengen van cd's en het organiseren van concerten. Sinds haar oprichting in 2008, heeft de stichting 721 partituren van Curaçaose componisten laten digitaliseren zodat deze als muzikaal erfgoed behouden blijven voor toekomstige generaties. Ook werden op initiatief van de stichting een vijftal cd's uitgebracht met originele Curaçaose salonmuziek. Deze zesde cd bevat een selectie van unieke klassieke piano- en kamermuziek van Curaçaose componisten die zich kenmerken door hun uitzonderlijke hoge kwaliteit.

De cd is inmiddels ook op Curaçao te koop bij Gallery Alma Blou in Landhuis Habaai aan de Frater Radulphusweg 4 en bij Landhuis Bloemhof aan de Santa Rosaweg 6.

De uitvoerende topmusici Ketevan Sharumashvili (piano) en Jeroen Dupont (viool).